32009D0607

ODLUKA KOMISIJE

od 9. srpnja 2009.

o utvrđivanju ekoloških kriterija za dodjelu znaka za okoliš Zajednice za tvrde obloge

(priopćena pod brojem dokumenta C(2009) 5613)

(Tekst značajan za EGP)

(2009/607/EZ)

KOMISIJA EUROPSKIH ZAJEDNICA,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice,

uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 1980/2000 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. srpnja 2000. o revidiranom programu dodjele znaka za okoliš Zajednice [1], a posebno njezin članak 6. stavak 1. drugi podstavak,

nakon savjetovanja s Odborom Europske unije za znak za okoliš,

budući da:

(1) U skladu s Uredbom (EZ) br. 1980/2000, znak za okoliš Zajednice može se dodijeliti proizvodu koji posjeduje značajke koje omogućuju njegov značajan doprinos poboljšanju u odnosu na ključne okolišne aspekte.

(2) Uredbom (EZ) br. 1980/2000 propisuje se da se posebni kriteriji za dodjelu znaka za okoliš koji su utvrđeni na temelju kriterija koje je sastavio Odbor Europske unije za znak za okoliš utvrđuju prema skupinama proizvoda.

(3) Uredbom se također propisuje da se revizija ekoloških kriterija kao i zahtjeva za procjenu i provjeru koji se odnose na te kriterije provede pravovremeno prije isteka roka valjanosti kriterija određenih za navedenu skupinu proizvoda.

(4) Na temelju Uredbe (EZ) br. 1980/2000 pravovremeno je provedena revizija ekoloških kriterija i odnosnih zahtjeva za procjenu i provjeru koji su utvrđeni Odlukom Komisije 2002/272/EZ od 25. ožujka 2002. o utvrđivanju ekoloških kriterija za dodjelu znaka za okoliš Zajednice za tvrde podne obloge [2]. Ti ekološki kriteriji i odnosni zahtjevi za procjenu i provjeru vrijede do 31. ožujka 2010.

(5) U svjetlu te revizije te kako bi se u obzir uzeo znanstveni i tržišni razvoj, prikladno je promijeniti naziv i definiciju skupine proizvoda i utvrditi nove ekološke kriterije.

(6) Ekološki kriteriji kao i odnosni zahtjevi za procjenu i provjeru vrijede četiri godine od dana donošenja ove Odluke.

(7) Odluku 2002/272/EZ stoga treba zamijeniti.

(8) Proizvođačima čijim je proizvodima dodijeljen znak za okoliš za tvrde obloge na temelju kriterija iz Odluke 2002/272/EZ treba omogućiti prijelazno razdoblje kako bi imali dovoljno vremena prilagoditi svoje proizvode tako da budu u skladu s izmijenjenim kriterijima i zahtjevima. Do isteka valjanosti ove Odluke proizvođačima također treba dopustiti podnošenje zahtjeva za dodjelu znaka za okoliš kako je utvrđeno u skladu s kriterijima iz Odluke 2002/272/EZ ili u skladu s kriterijima iz ove Odluke.

[1] SL L 237, 21.9.2000., str. 1.

[2] SL L 94, 11.4.2002., str. 13.

(9) Mjere predviđene ovom Odlukom u skladu su s mišljenjem Odbora uspostavljenog na temelju članka 17. Uredbe (EZ) br. 1980/2000,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Skupina proizvoda „tvrde obloge" obuhvaća prirodni kamen, kameni aglomerat, betonske blokove za popločavanje, terrazzo pločice, keramičke pločice i glinene pločice za unutarnju/vanjsku uporabu bez relevantne strukturne funkcije. Kod tvrdih se obloga kriteriji mogu primjenjivati i za podne i za zidne obloge ako se za proizvodnju koriste jednaki materijali i postupci.

Članak 2.

Kako bi proizvodu iz skupine proizvoda „tvrde obloge" bio dodijeljen znak za okoliš Zajednice u skladu s Uredbom (EZ) br. 1980/2000, tvrdi oblog mora ispunjavati kriterije utvrđene u Prilogu ovoj Odluci.

Članak 3.

Ekološki kriteriji za skupinu proizvoda „tvrde obloge" kao i odnosni zahtjevi za procjenu i provjeru vrijede četiri godine od dana donošenja ove Odluke.

Članak 4.

Za administrativne se svrhe skupini proizvoda „tvrde obloge" dodjeljuje brojčana oznaka „021".

Članak 5.

Odluka 2002/272/EZ stavlja se izvan snage.

Članak 6.

1. Zahtjevi za dodjelu znaka za okoliš za proizvode iz skupine proizvoda „tvrde obloge" koji su podneseni prije dana donošenja ove Odluke ocjenjuju se u skladu s uvjetima koji su utvrđeni u Odluci 2002/272/EZ.

2. Zahtjevi za dodjelu znaka za okoliš za proizvode iz skupine proizvoda „tvrde obloge" koji su podneseni nakon dana donošenja ove Odluke ali najkasnije do 31. ožujka 2010. mogu se temeljiti na kriterijima iz Odluke 2002/272/EZ ili na kriterijima iz ove Odluke.

Ti se zahtjevi ocjenjuju u skladu s kriterijima na kojima se temelje.

3. Ako se znak za okoliš dodijeli na temelju zahtjeva koji se ocjenjuje u skladu s kriterijima iz Odluke 2002/272/EZ, taj se znak za okoliš može koristiti 12 mjeseci od dana donošenja ove Odluke.

Članak 7.

Ova je Odluka upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 9. srpnja 2009.

Za Komisiju

Stavros DIMAS

Član Komisije

PRILOG

OKVIR

Ciljevi kriterija

Ovi su kriteriji posebno usmjereni promicanju:

— smanjenja utjecaja na staništa i povezane resurse,

— smanjenja potrošnje energije,

— smanjenja emisije otrovnih ili na drugi način onečišćujućih tvari u okoliš,

— smanjenja uporabe opasnih tvari u materijalima i finalnim proizvodima,

— sigurnosti i uklanjanja rizika za zdravlje u životnoj sredini,

— informacija koje će potrošaču omogućiti uporabu proizvoda na učinkovit način koji na najmanju moguću mjeru smanjuje cjelokupan utjecaj na okoliš.

Zahtjevi za procjenu i provjeru

Posebni zahtjevi za procjenu i provjeru navedeni su sa svakim kriterijem.

Ova se grupa može podijeliti u „prirodne proizvode" i „obrađene prozvode".

„Prirodni proizvodi" obuhvaćaju prirodni kamen, a to su prema definiciji CEN TC 246 dijelovi stijena koji se pojavljuju u prirodi, a uključuju mramor, granit i ostale vrste prirodnog kamena.

„Ostale vrste" prirodnog kamena odnose se na prirodni kamen čija su tehnička svojstva potpuno drugačija od tehničkih svojstava mramora i granita, kako je definirano u CEN/TC 246/N.237 EN 12670 pod „Prirodni kamen - terminologija". Takav se kamen općenito ne može lako ispolirati do visokog sjaja i ne može se uvijek isklesati u blokovima: pješčenjak, kvarcit, škriljevac, tuf, škriljac.

Skupina „obrađeni prozvodi" može se dalje podijeliti u kaljene i pečene proizvode. Kaljeni proizvodi su kameni aglomerati, betonski blokovi za popločavanje i terrazzo pločice. Pečeni proizvodi su keramičke pločice i glinene pločice.

„Kameni aglomerati" su industrijski proizvodi proizvedeni od smjese agregata uglavnom od prirodnog kamenog pijeska i veziva, kako je definirano u JWG 229/246 EN 14618. Pijesak se obično sastoji od mramornog i granitnoga granulata, a vezivo se izrađuje od sintetičkih komponenti kao što je nezasićena poliesterska smola ili hidraulički cement. Ova skupina također uključuje umjetni kamen i zbijeni mramor.

„Betonski blokovi za popločavanje" su proizvodi za pokrivanje vanjskih podova koji se dobivaju miješanjem pijeska, šljunka, cementa, anorganskih pigmenata i dodataka, te vibro-kompresijom, kako je definirano u CEN/TC 178. Ova skupina također uključuje betonske ploče za popločavanje i betonski crijep.

„Terrazzo pločice" su prikladno zbijeni elementi jednakog oblika i debljine, koji ispunjavaju posebne geometrijske zahtjeve, kako je definirano u CEN/TC 229. Pločice su jednoslojne ili dvoslojne. Jednoslojne pločice se u potpunosti sastoje od granulata ili krhotina odgovarajućeg agregata ugrađenog u sivi i bijeli cement i vodu. Dvoslojne pločice su terrazzo pločice koje se sastoje od prvog vanjskog ili površinskog sloja (s jednoslojnom kompozicijom) i drugog sloja koji je poznat kao potporni ili osnovni betonski sloj, čija površina nije izložena tijekom uobičajene uporabe i koji se može djelomično ukloniti.

„Keramičke pločice” su tanke ploče od gline i/ili drugih anorganskih sirovih materijala, kao što su feldspat i kremen, kako je definirano u CEN/TC 67. Obično se oblikuju ekstrudiranjem ili stiskanjem pri sobnoj temperaturi, a zatim se osušene peku pri temperaturama koje su dostatne za dobivanje zahtijevanih svojstava. Pločice mogu biti glazirane ili neglazirane, nisu zapaljive i obično nisu osjetljive na svjetlo.

„Glinene pločice” su jedinice koje zadovoljavaju određene zahtjeve u vezi s oblika i dimenzije, koriste se za prekrivanje podnih površina i pretežno se proizvode od gline ili drugih materijala, sa ili bez dodataka, kako je definirano u CEN 178.

Gdje je to primjereno, mogu se primjenjivati i druge metode ispitivanja osim onih koje su navedene za svaki kriterij, ako njihovu istovjetnost potvrdi nadležno tijelo koje ocjenjuje zahtjev.

Gdje je to moguće, ispitivanje trebaju obaviti odgovarajući akreditirani laboratoriji koji zadovoljavaju opće zahtjeve norme EN ISO 17025.

Gdje je to primjereno, nadležna tijela mogu zahtijevati popratnu dokumentaciju i obavljati nezavisne provjere.

Nadležnim se tijelima preporuča da pri ocjeni zahtjeva i praćenju poštovanja kriterija u obzir uzmu provedbu priznatih sustava upravljanja okolišem, kao što su EMAS ili ISO 14001 (*napomena*: provedba takvih sustava nije obvezna).

TVRDE OBLOGE

KRITERIJI

1. **Vađenje sirovina**

1.1. *Upravljanje vađenjem sirovina (samo za prirodne proizvode)*

Općiuvjeti

Upravljanje pridobivanjem sirovina za prirodni kamen „boduje” se na temelju matrice šest glavnih pokazatelja. Ukupna ocjena temelji se na zbroju pojedinačnih ocjena za svaki pokazatelj, pomnoženo s faktorom ponderiranja (W). Kamenolomi moraju postići ponderirani rezultat od barem 19 bodova kako bi mogli dobiti znak za okoliš. Osim toga, rezultat za svaki pokazatelj mora prema potrebi biti veći ili manji od utvrđenog praga.

Pogledajte matricu na sljedećoj stranici.

Uz bodovnu tablicu obavezno se ispunjavaju svi sljedeći uvjeti:

— ne smije biti utjecaja na duboke zatvorene vodonosnike,

— ne smije biti utjecaja na vodna tijela površinske vode s civilnim izlovom ili izvorima, ili ako je vodno tijelo uključeno u registar zaštićenih područja koji je osnovan Direktivom 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([1]), ili ako je prosječni protok vode > 5 m^3/s,

— mora postojati zatvoreni sustav za oporabu otpadnih voda kako bi se spriječilo širenje otpada od rezanja u okoliš i napunila petlja za recikliranje. Voda se prikuplja u neposrednoj blizini prostora gdje se koristi za vađenje odakle se zatvorenim cijevima usmjerava do odgovarajućeg postrojenja za preradu.

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva dostavlja izračun ukupnog „rezultata” (koji je ponderiran na odgovarajući način) i odnosnih podataka za svaki od šest pokazatelja (pokazujući između ostalog da je svaki rezultat veći od minimalnog rezultata, ako je dan) u skladu s matricom na sljedećoj stranici i povezanim uputama iz Tehničkog dodatka – A1. Podnositelj zahtjeva također dostavlja odgovarajuću dokumentaciju i/ili izjave koje dokazuju sukladnost sa svim prethodno navedenim kriterijima.

([1]) SL L 327, 22.12.2000., str. 1.

Matrica bodovanja za upravljanje vađenjem sirovina za prirodni kamen

Pokazatelj	Bilješke	Rezultat				
		5 (izvrsno)	3 (dobro)	1 (dovoljno)	Prag	Relativne vrijednosti ponderiranja
I.1. Omjer recikliranja vode	$\frac{\text{Reciklirana otpadna voda}}{\text{ukupna količina vode iz procesa}} \cdot 100$ Vidjeti Tehnički dodatak – A3	> 80	80 - 70	69 - 65	< 65	W3
I.2. Omjer utjecaja kamenoloma	m^2 ugroženog područja (prednji dio kamenoloma + aktivno odlagalište)/m^2 odobrenog područja [%]	< 15	15 - 30	31 - 50	> 50	W1, W2
I.3. Otpad iz prirodnih resursa	m^3 uporabljivog materijala/m^3 pridobivenog materijala [%]	> 50	50 - 35	34 - 25	< 25	—
I.4. Kvaliteta zraka	Godišnja granična vrijednost izmjerena na granici područja kamenoloma PM 10 lebdećih čestica [µg/Nm^3] Metoda ispitivanja EN 12341	< 20	20 - 100	101 - 150	> 150	W2
I.5. Kvaliteta vode	Neotopljene krute tvari (mg/l) Metoda ispitivanja ISO 5667-17	< 15	15 - 30	31- 40	> 40	W1, W2, W3
I.6. Buka	Buka izmjerena na granici kamenoloma (dB(A)) Metoda ispitivanja ISO 1996-1	< 30	30 - 55	56 - 60	> 60	W2

Popis pondera (koji će se koristiti samo ondje gdje je navedeno):

W1. Zaštita tla: (ponderi: 0,3 - 0,8, vidjeti tablicu) – za pokazatelje omjera utjecaja kamenoloma (I.2.) i kvalitete vode (I.5.) koriste se tri različite vrijednosti pondera ovisno o mogućem korištenju zemljišta (za detaljnije informacije vidjeti Tehnički dodatak - A1):

Zaštita tla	Razredi I.-II.	Razredi III.-IV.-V.	Razredi VI.-VII.-VIII.
Ponder	0,3	0,5	0,8

Procjena i provjera: Podnositelj zahtjeva osigurava odgovarajuću dokumentaciju, uključujući i kartu, o utvrđivanju bonitetnih klasa zemljišta kamenoloma.

W2. Gustoća naseljenosti u naseljima koja se nalaze u radijusu od 5 km (udaljenost) od kamenoloma: (ponderi: 0,5 - 0,9, vidjeti tablicu) pokazatelji omjera utjecaja kamenoloma (I.2.), kvalitete zraka (I.4.), kvalitete vode (I.5.) i buke (I.6.) ponderiraju se na temelju tri kategorije gustoće naseljenosti:

Gustoća naseljenosti	> 100 stan./km^2	20 do 100 stan./km^2	< 20 stan./km^2
Ponder	0,5 (0,6)	0,7 (0,84)	0,9

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva osigurava kartu i odgovarajuću dokumentaciju kako bi se omogućila provjera gustoće naseljenosti u naseljima koja se nalaze u radijusu od 5 km (udaljenost) od granice kamenoloma (odobreno područje). U slučaju aktivnih kamenoloma i širenja naselja u dotičnom području, koristi se ponderirani faktor u zagradi. To se ne odnosi na veća širenja već odobrenog područja takvih kamenoloma (> 75 %).

W3. (ponderi: 0,5) - Ako kamenolom utječe na površinska vodna tijela (prosječni protok < 5 m^3/s), vrijednost ponderiranja za oba pokazatelja - omjer recikliranja vode (I.1.) i kvalitetu vode (I.5.) iznosi 0,5.

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva osigurava odgovarajuću dokumentaciju koja pokazuje smeta li kamenolom površinskom vodnom tijelu ili ne.

1.2. *Upravljanje vađenjem sirovina (za sve tvrde obloge)*

Sirovine koje se koriste u proizvodnji tvrdih obloga ispunjavaju sljedeće zahtjeve u vezi s odnosnim postupcima vađenja:

Parametar	Zahtjev
Vađenje sirovina i sanacija okoliša	Podnositelj zahtjeva podnosi tehničko izvješće, uključujući sljedeće dokumente: odobrenje za vađenje sirovina, plan sanacije okoliša i/ili izvješće o procjeni utjecaja na okoliš, karta na kojoj je označena lokacija kamenoloma, izjava o sukladnosti s Direktivom Vijeća 92/43/EEZ ([1]) (staništa) i Direktivom Vijeća 79/409/EEZ ([2]) (ptice) ([3]). U područjima izvan Zajednice potrebno je slično tehničko izvješće kako bi se dokazala sukladnost s Konvencijom UN-a o biološkoj raznolikosti (1992.) i pružile informacije o nacionalnoj strategiji i akcijskom planu zaštite biološke raznolikosti, ako su na raspolaganju.

([1]) SL L 206, 22.7.1992., str. 7.
([2]) SL L 103, 25.4.1979., str. 1.
([3]) Za detaljnije informacije vidjeti http://ec.europa.eu/environment/nature/index_en.htm

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva osigurava odnosne podatke i dokumente, uključujući kartu područja. Ako vađenjem sirovina ne upravljaju neposredno proizvođači, dokumentacija se uvijek traži od onog/ih koji ih vadi/e.

2. **Odabir sirovina (za sve proizvode iz skupine proizvoda „tvrde obloge”)**

Ovi zahtjevi primjenjuju se na sirovine i na sekundarne ili oporabljene materijale koji se koriste u proizvodnim procesima kao i na poluproizvode ([1]) (smjese) koje se kupuju izvana (tj. dobavljači također moraju ispunjavati kriterije).

2.1. *Sirovine bez oznaka upozorenja*

Nikakve tvari niti pripravci kojima je dodijeljena ili bi im u vrijeme podnošenja zahtjeva mogla biti dodijeljena neka od sljedećih oznaka upozorenja (ili njihovih kombinacija):

— R45: (može izazvati rak),

— R46: (može izazvati nasljedna genetska oštećenja),

— R49: (može izazvati rak ako se udiše),

— R50: (vrlo otrovno za organizme koji žive u vodi),

— R51: (otrovno za organizme koji žive u vodi),

— R52: (štetno za organizme koji žive u vodi),

— R53: (može dugotrajno štetno djelovati u vodi),

— R54: (otrovno za biljke),

— R55: (otrovno za životinje),

— R56: (otrovno za organizme u tlu),

— R57: (otrovno za pčele),

— R58: (može dugotrajno štetno djelovati na okoliš),

— R59: (opasno za ozonski sloj),

— R60: (može smanjiti plodnost),

— R61: (može štetno djelovati na plod),

— R62: (moguća opasnost od smanjenja plodnosti),

— R63: (moguća opasnost od štetnog djelovanja na plod),

— R68: (moguća opasnost od neprolaznih učinaka),

kako je utvrđeno u Direktivi Vijeća 67/548/EEZ ([2]) (Direktiva o opasnim tvarima), te uzimajući u obzir Direktivu 1999/45/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([3]) (Direktiva o opasnim pripravcima) ne smiju se dodavati sirovinama.

Druga je mogućnost razvrstavanje prema Uredbi (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća ([4]). U tom se slučaju sirovinama ne smiju dodavati nikakve tvari niti pripravci kojima je dodijeljena ili bi im u vrijeme podnošenja zahtjeva mogla biti dodijeljena neka od sljedećih oznaka upozorenja (ili njihovih kombinacija): H350, H340, H350i, H400, H410, H411, H412, H413, EUH059, H360F, H360D, H361f, H361d, H360FD, H361fd, H360Fd, H360Df, H341.

([1]) Poluproizvodi su uravnotežene smjese različitih sirovina koje su pripremljene za uvođenje u proizvodni proces.
([2]) Sl L 196, 16.8.1967., str. 1.
([3]) Sl L 200, 30.7.1999., str. 1.
([4]) SL L 353, 31.12.2008., str. 1.

Zbog prednosti recikliranja materijala za okoliš, ovi se kriteriji ne primjenjuju na kvotu materijala recikliranih u sustavu zatvorene petlje ([1]), koji se koriste u procesu i kako su definirani u Dodatku A2.

Procjena i provjera: u pogledu kemijske i mineraloške analize podnositelj zahtjeva dostavlja formulaciju materijala i izjavu o sukladnosti s gore navedenim kriterijima.

2.2. *Granica sadržaja nekih tvari u dodacima (samo za glazirane pločice)*

Ako se u glazuri koriste olovo, kadmij i antimon (ili neki od njihovih spojeva), njihov sadržaj ne prelazi sljedeće granične vrijednosti:

(težinski udio u glazuri ([1]) u %)

Parametar	Granična vrijednost
olovo	0,5
kadmij	0,1
antimon	0,25

([1]) Glazure su sve tvari koje se nanose na površinu pločica u fazi između oblikovanja i pečenja pločica.

Procjena i provjera: u pogledu kemijske i mineraloške analize podnositelj zahtjeva dostavlja formulaciju materijala i izjavu o sukladnosti s gore navedenim graničnim vrijednostima.

2.3. *Granica sadržaja azbesta i poliesterskih smola u materijalima*

Kako je utvrđeno u Direktivi Vijeća 76/769/EEZ ([2]), u sirovinama koje se koriste za prirodne i obrađene proizvode ne smije biti azbesta.

Udio poliesterskih smola u proizvodnji ograničen je na 10 % ukupne mase sirovina.

Procjena i provjera: u pogledu kemijske i mineraloške analize podnositelj

zahtjeva dostavlja formulaciju materijala i izjavu o sukladnosti s gore navedenim zahtjevima.

3. **Postupci dorade (samo za prirodne proizvode)**

Postupci dorade na prirodnim proizvodima izvode se u skladu sa sljedećim zahtjevima:

Parametar	Granična vrijednost	Metoda ispitivanja
Emisija čestica u zrak	PM10 < 150 µg/Nm^3	EN 12341
Emisija stirena u zrak	< 210 mg/Nm^3	
Omjer recikliranja vode	$\text{Omjerrecikliranja} = \frac{\text{Reciklirana otpadna voda}}{\text{ukupna količina vode iz procesa}} \cdot 100 \geq 90\ \%$	Tehnički dodatak - A3
Emisija neotopljenih krutih tvari u vodu	< 40 mg/l	ISO 5667-17
Emisija Cd u vodu	< 0,015 mg/l	ISO 8288

([1]) „Recikliranje u sustavu zatvorene petlje" znači recikliranje otpadnog proizvoda u isti proizvod. Kod sekundarnih materijala koji nastaju u procesu proizvodnje (kao što su otpad ili ostaci), „recikliranje u sustavu zatvorene petlje" znači da se materijali ponovo koriste u istom procesu.

([2]) SL L 262, 27.9.1976., str. 201.

Parametar	Granična vrijednost	Metoda ispitivanja
Emisija Cr(VI) u vodu	< 0,15 mg/l	ISO 11083
Emisija Fe u vodu	< 1,5 mg/l	ISO 6332
Emisija Pb u vodu	< 0,15 mg/l	ISO 8288

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva dostavlja odgovarajuću analizu i izvješća o ispitivanju svih parametara emisije izmjerenih na svim mjernim točkama emisije. Ako nikakva metoda ispitivanja nije utvrđena ili predviđena za provjeru i nadzor, nadležna se tijela prema potrebi oslanjaju na izjave i dokumentaciju koje dostavlja podnositelj zahtjeva i/ili na nezavisne provjere.

4. **Proces proizvodnje (samo za obrađene proizvode)**

4.1. *Potrošnja energije*

Potrošnja energije izračunava se kao energetska potrošnja procesa (PER) za kamene aglomerate i terrazzo pločice ili kao energetska potrošnja za pečenje (ERF) za keramičke i glinene pločice.

(a) Granična vrijednost za energetsku potrošnju procesa (PER)

Granična vrijednost za energetsku potrošnju procesa (PER) za proizvodnju kamenih aglomerata i terrazzo pločica ne prelazi sljedeće vrijednosti:

	Granična vrijednost (MJ/kg)	Metoda ispitivanja
Kameni aglomerati	1,6	Tehnički dodatak - A4
Terrazzo pločice	1,3	Tehnički dodatak - A4

Napomena: granične vrijednosti izražene su u MJ po kilogramu finalnog proizvoda pripremljenog za prodaju. Ovaj kriterij ne vrijedi za betonske blokove za popločavanje.

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva izračunava PER u skladu s uputama iz Tehničkog dodatka - A4 te dostavlja odgovarajuće rezultate i popratnu dokumentaciju.

(b) Granična vrijednost za energetsku potrošnju za pečenje (ERF)

Energetska potrošnja za pečenje (ERF) keramičkih i glinenih pločica ne prelazi sljedeće vrijednosti:

	Granična vrijednost (MJ/kg)	Metoda ispitivanja
Keramičke i glinene pločice	3,5	Tehnički dodatak - A4

Napomena: granične vrijednosti izražene su u MJ po kg finalnog proizvoda pripremljenog za prodaju.

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva izračunava ERF u skladu s uputama iz Tehničkog dodatka - A4 te dostavlja odgovarajuće rezultate i popratnu dokumentaciju.

4.2. *Korištenje i potrošnja vode*

(a) Potrošnja vode u proizvodnji pečenih proizvoda od pripravljanja sirovine do postupaka pečenja ne prelazi sljedeće vrijednosti:

(u l/kg proizvoda)

Parametar	Granična vrijednost
Specifična potrošnja svježe vode (Cw_{p-a})	1

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva izračunava specifičnu potrošnju svježe vode kako je naznačeno u Tehničkom dodatku - A4. Samo podzemna voda, plitka voda i voda iz akvedukta smatraju se svježom vodom.

(b) Otpadna voda koja se proizvodi u procesima proizvodnog lanca mora postići omjer recikliranja od barem 90 %. Omjer recikliranja izračunava se kao omjer između reciklirane otpadne vode ili otpadne vode prerađene primjenom kombinacije mjera za optimizaciju procesa i sustava pročišćavanja procesnih otpadnih voda, unutar ili izvan postrojenja, i ukupne količine vode iz procesa, kako je utvrđeno u Tehničkom dodatku - A3.

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva dostavlja izračun omjera recikliranja uključujući osnovne podatke o ukupnoj količini proizvedene otpadne vode, reciklirane vode te količini i izvoru svježe vode koja se koristi u procesu.

4.3. *Emisije u zrak*

(a) Kameni aglomerati

Emisije u zrak za sljedeće parametre u cjelokupnom proizvodnom procesu ne prelaze sljedeće vrijednosti:

Parametar	Granična vrijednost (mg/m^2)	Metoda ispitivanja
Čestice (prašina)	300	EN 13284-1
Dušikovi oksidi (kao NOx)	1 200	EN 14792
Sumporov dioksid (SO_2)	850	EN 14791
Stiren	2 000	—

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva dostavlja odgovarajuću dokumentaciju i izvješća o ispitivanju svih gore navedenih parametara emisije u skladu s oznakama iz Tehničkog dodatka – A6. Ako nikakva metoda ispitivanja nije utvrđena ili predviđena za provjeru i nadzor, nadležna se tijela prema potrebi oslanjaju na izjave i dokumentaciju koje dostavlja podnositelj zahtjeva i/ili na nezavisne provjere.

(b) Keramičke pločice

Ukupna emisija čestica u zrak za postupke stiskanja, glaziranja i sušenja sprejom („hladne emisije") ne prelazi 5 g/m^2.

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva dostavlja odgovarajuću dokumentaciju i izvješća o ispitivanju u skladu s oznakama iz Tehničkog dodatka – A6.

Emisije u zrak u fazi pečenja ne prelaze sljedeće vrijednosti:

Parametar	Granična vrijednost (mg/m^2)	Metoda ispitivanja
Čestice (prašina)	200	EN 13284-1
Fluoridi (kao HF)	200	ISO 15713
Dušikovi oksidi (kao NOx)	2 500	EN 14792

Parametar	Granična vrijednost (mg/m^2)	Metoda ispitivanja
Sumporov dioksid (SO_2) Sadržaj sumpora u sirovini ≤ 0,25 %	1 500	EN 14791
Sumporov dioksid (SO_2) Sadržaj sumpora u sirovini > 0,25 %	5 000	EN 14791

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva dostavlja odgovarajuću dokumentaciju i izvješća o ispitivanju svih gore navedenih parametara emisije u skladu s oznakama iz Tehničkog dodatka – A6.

(c) Glinene pločice

Emisije u zrak za sljedeće parametre u fazi pečenja glinenih pločica ne prelaze specifične granične vrijednosti koje se izračunavaju prema sljedećoj formuli:

vrijednost (mg/m^2) = stupanj emisije ($mg/[m^2$ (*površina*) × cm (*debljina*)])

i na koje upućuje sljedeća tablica:

Parametar	Stupanj emisije ($mg/m^{2*}cm$)	Granična vrijednost (mg/m^2)	Metoda ispitivanja
Čestice (prašina)	250	1 000	EN 13284
Fluoridi (kao HF)	200	800	ISO 15713
Dušikovi oksidi (kao NOx)	3 000	12 000	EN 14792
Sumporov dioksid (SO_2)	2 000	8 000	EN 14791

Granične vrijednosti koje su izračunane na ovaj način ne prelaze granične vrijednosti iz tablice.

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva dostavlja odgovarajuću dokumentaciju i izvješća o ispitivanju svih gore navedenih parametara emisije u skladu s oznakama iz Tehničkog dodatka – A6.

(d) Terrazzo pločice i betonski blokovi za popločavanje

Emisije u zrak za sljedeće parametre u cjelokupnom proizvodnom procesu ne prelaze sljedeće vrijednosti:

Parametar	Granična vrijednost (mg/m^2)	Metoda ispitivanja
Čestice (prašina)	300	EN 13284-1
Dušikovi oksidi (kao NOx)	2 000	EN 14792
Sumporov dioksid (SO_2)	1 500	EN 14791

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva dostavlja odgovarajuću dokumentaciju i izvješća o ispitivanju svih gore navedenih parametara emisije u skladu s oznakama iz Tehničkog dodatka – A6.

4.4. *Emisije u vodu*

Nakon pročišćavanja otpadnih voda na samoj lokaciji ili dalje od lokacije, sljedeći parametri ne prelaze sljedeće granične vrijednosti:

Parametar	Granična vrijednost	Metode ispitivanja
Emisija neotopljenih krutih tvari u vodu	40 mg/l	ISO 5667-17
Emisija Cd u vodu	0,015 mg/l	ISO 8288
Emisija Cr(VI) u vodu	0,15 mg/l	ISO 11083
Emisija Fe u vodu ([1])	1,5 mg/l	ISO 6332
Emisija Pb u vodu	0,15 mg/l	ISO 8288

([1]) Parametar „Fe" primjenjuje se na sve obrađene proizvode „uz izuzetak keramičkih pločica".

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva dostavlja odgovarajuću dokumentaciju i izvješća o ispitivanju u skladu s ovim kriterijem.

4.5. *Cement*

Korištenje sirovina za proizvodnju cementa mora biti u skladu s upravljanjem vađenjem sirovina za obrađene proizvode (kriterij 1.2.).

Proizvođači koji koriste cement u proizvodnji ispunjavaju sljedeće zahtjeve:

— energetska potrošnja procesa (PER) u proizvodnji cementa koji je sadržan u bilo kojem proizvodu ne iznosi više od 3 800 MJ/t, izračun je objašnjen u Tehničkom dodatku - A4,

— cement koji je sadržan u bilo kojem proizvodu proizvodi se uzimajući u obzir sljedeće granične vrijednosti emisije u zrak:

Parametar	Trenutna vrijednost (g/t)	Metode ispitivanja
Čestice	65	EN 13284-1
SO_2	350	EN 14791
NOx	900	EN 14792

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva dostavlja odgovarajuća izvješća o ispitivanju i dokumentaciju koja se odnosi na PER i emisije u zrak u proizvodnji cementa.

5. **Gospodarenje otpadom**

Sva postrojenja uključena u proizvodnju proizvoda moraju imati sustav za zbrinjavanje otpada i ostataka nastalih u procesu proizvodnje proizvoda. Sustav se u zahtjevu dokumentira i objašnjava tako da sadrži barem podatke o sljedeće tri stavke:

— postupci za odvajanje i uporabu materijala koje je moguće reciklirati iz toka otpada,

— postupci za recikliranje materijala za druge svrhe,

— postupci za rukovanje i odlaganje opasnog otpada.

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva dostavlja odgovarajuću dokumentaciju.

5.1. *Gospodarenje otpadom (samo za prirodne proizvode)*

Podnositelj zahtjeva dostavlja odgovarajuću dokumentaciju o gospodarenju otpadom koji nastaje vađenjem sirovina i nakon postupaka obrade. Moraju se prijaviti podaci o gospodarenju otpadom i ponovnoj uporabi nusproizvoda (uključujući i nusproizvode nastale piljenjem).

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva dostavlja izjavu o ispunjavanju zahtjeva u skladu s Direktivom 2006/21/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([1]).

5.2. *Oporaba otpada (samo za obrađene proizvode)*

Podnositelj zahtjeva dostavlja odgovarajuću dokumentaciju o postupcima za recikliranje nusproizvoda koji nastaju u procesu proizvodnje. Podnositelj zahtjeva dostavlja izvješće koje uključuje sljedeće podatke:

— vrsta i količina oporabljenog otpada,

— vrsta odlaganja,

— podaci o ponovnoj uporabi (unutar ili izvan proizvodnog procesa) otpada i sekundarnih materijala u proizvodnji novih proizvoda.

U skladu s općim uvjetima i definicijama utvrđenim u Direktivi Vijeća 75/442/EEZ ([2]) oporabljuje se barem 85 % (težine) ukupnog otpada koji nastaje u procesu ili procesima ([3]).

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva dostavlja odgovarajuću dokumentaciju, npr. na temelju bilanci mase i/ili sustava izvješćivanja o okolišu, koja pokazuje stupanj oporabe postignut unutar ili izvan postrojenja, npr. pomoću recikliranja, ponovnom uporabom ili rekultivacijom/regeneracijom.

6. **Faza uporabe**

6.1. *Ispuštanje opasnih tvari (samo za glazirane pločice)*

Kako bi se kontroliralo moguće ispuštanje opasnih tvari u fazi uporabe i na kraju životnog ciklusa glazirane pločice, proizvodi se provjeravaju u skladu s EN ISO 10545-15. Ne smiju se prijeći sljedeće granične vrijednosti:

Parametar	Granična vrijednost (mg/m^2)	Metoda ispitivanja
Pb	80	EN ISO 10545-15
Cd	7	EN ISO 10545-15

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva dostavlja analizu i izvješća o ispitivanju za gore navedene parametre emisije. To uključuje izjavu o sukladnosti proizvoda sa zahtjevima Direktive Vijeća 89/106/EEZ ([4]) i s odgovarajućim usklađenim normama koje je oblikovao CEN, nakon njihove objave u *Službenom listu Europske unije*.

7. **Pakovanje**

Karton koji se koristi za pakiranje finalnog proizvoda mora biti napravljen tako da se može ponovno koristiti ili od 70 % recikliranog materijala.

([1]) SL L 102, 11.4.2006., str. 15.
([2]) SL L 194, 25.7.1975., str. 39.
([3]) Otpad iz procesa ne uključuje otpad iz procesa održavanja, organski otpad i komunalni otpad koji nastaje kao rezultat pomoćnih i uredskih djelatnosti.
([4]) SL L 40, 11.2.1989., str. 12.

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva dostavlja uzorak pakiranja proizvoda i odgovarajuću izjavu o sukladnosti sa svim zahtjevima.

8. **Prikladnost za uporabu**

Proizvod mora biti prikladan za uporabu. To se može dokazati podacima iz odgovarajućih ISO, CEN ili jednakovrijednih metoda ispitivanja kao što su nacionalni ili interni postupci ispitivanja.

Potrebno je jasno navesti za koju vrstu uporabe je proizvod prikladan: uporaba na zidu, podu ili na zidu i podu, ako je prikladan za obje svrhe.

Procjena i provjera: dostavljaju se pojedinosti o postupcima ispitivanja i rezultatima, kao i izjava da je proizvod prikladan za uporabu na temelju svih drugih informacija o najboljoj uporabi za krajnjeg korisnika. U skladu s Direktivom 89/106/EEZ proizvod se smatra prikladnim za uporabu, ako je u skladu s harmoniziranom normom, europskim tehničkim odobrenjem ili neharmoniziranom tehničkom specifikacijom koja je priznata na razini Zajednice. Oznaka sukladnosti EZ-a „CE" za građevinske proizvode osigurava proizvođačima lako prepoznatljivu potvrdu sukladnosti i može se smatrati dostatnom u ovom kontekstu.

9. **Informiranje potrošača**

Proizvod se prodaje s odgovarajućim uputama za korisnike u kojima se daju savjeti o pravilnoj i najboljoj općoj i tehničkoj uporabi proizvoda kao i njegovom održavanju. Na pakiranju i/ili u dokumentaciji koja se prilaže uz proizvod navode se sljedeći podaci:

(a) podatak da je proizvodu dodijeljen znak za okoliš Zajednice, zajedno s kratkim ali točnim objašnjenjem o tome što to znači, i opće informacije iz polja 2. logotipa;

(b) preporuke za uporabu i održavanje proizvoda. Ovi podaci trebaju istaknuti sve važne upute koje se posebno odnose na održavanje i uporabu proizvoda. Prema potrebi se navode obilježja uporabe proizvoda u teškim klimatskim ili drugim uvjetima, na primjer, otpornost namraz/apsorpcija vode, otpornost na mrlje, otpornost na kemikalije, potrebna priprema temeljnih površina, upute za čišćenje i preporučene vrste sredstava za čišćenje te učestalost čišćenja. Ti podaci također trebaju uključiti sve moguće napomene o potencijalno očekivanom životnom vijeku proizvoda u tehničkom smislu, izraženom ili kao prosjek ili kao raspon godina;

(c) napomena o tijeku recikliranja ili odlaganja;

(d) informacije o znaku za okoliš Zajednice i s njim povezanim skupinama proizvoda, uključujući sljedeći tekst (ili sličan tekst): „Za više informcija o znaku za okoliš posjetite internetsku stranicu: http://www.ecolabel.eu".

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva dostavlja uzorak pakiranja i/ili priložene tekstove.

10. **Podaci na znaku za okoliš**

Polje 2. na znaku za okoliš sadrži sljedeći tekst:

Prirodni proizvodi:

— smanjeni učinak vađenja sirovina na staništa i prirodne resurse,

— ograničena emisija iz postupaka dorade,

— bolje informiranje potrošača i gospodarenje otpadom.

Obrađeni proizvodi:

— smanjenje energetske potrošnje u procesima proizvodnje,

— smanjenje emisija u zrak i vodu,

— bolje informiranje potrošača i gospodarenje otpadom.

Procjena i provjera: podnositelj zahtjeva dostavlja uzorak pakiranja i/ili priložene tekstove.

Tehnički dodatak za tvrde obloge

Podnositelj zahtjeva dostavlja sve tražene podatke, izračunane, izmjerene ili ispitane za razdoblje neposredno prije podnošenja zahtjeva. Mjerenja su reprezentativna za odgovarajuće serije ispitivanja i trebaju biti dosljedna u svim dijelovima prijave, kako je prikladno.

A1. **Vađenje sirovina – definicije pokazatelja i vrijednosti ponderiranja**

Zatvoreni vodonosnik

Izraz „zatvoreni vodonosnik” označava arteški vodonosnik.

Prosječni tok površinskih vodenih tijela

Prosječni tok vodotoka koji dolazi u kontakt s kamenolomom izračunava se tako da se uzme u obzir odobreno područje dotičnog kamenoloma. Izračunava se tako da se dio vodenog tijela pomnoži s brzinom vode. Vrijednost je reprezentativna za barem 12 mjeseci.

Opis pokazatelja

I.1. Omjer recikliranja vode

Vidjeti A3.

I.2. Omjer utjecaja kamenoloma

Stavka I.2. izračunava se tako da se izmjeri ugroženo područje koje uključuje prednji dio kamenoloma i aktivna odlagališta, te odobreno područje. Mjerenja tih područja vrše se za vrijeme radnih aktivnosti.

I.3. Otpad iz prirodnih resursa

Stavka I.3. izračunava se tako da se procijeni uporabljiv materijal i ukupni volumen

izvađenog materijala na godinu. Uporabljiv materijal odnosi se na sav materijal koji se može koristiti u svakom procesu: na primjer, komercijalni blokovi, aglomerati, i sve drugo prikladno za daljnju obradu i uporabu.

I.4. Kvaliteta zraka

Ovaj je pokazatelj opisan u Direktivi Vijeća 1999/30/EZ ([1]). Stavka I.4. izračunava se tako da se duž granice kamenoloma izmjere vrijednosti lebdećih čestica PM 10 na temelju posebnih zahtjeva metode ispitivanja i općih odredaba te Direktive (PM 10 su definirani u članku 2. stavku 11.). Metoda ispitivanja definirana je u EN 12341.

I.5. Kvaliteta vode

Ovaj pokazatelj uzima u obzir ukupne emisije neotopljenih krutih tvari nakon obrade površinske vode koja istječe iz kamenoloma. Stavka I.5. izračunava se tako da se izmjere ukupne neotopljene krute tvari korištenjem metode ispitivanja zabilježene u ISO 5667-17.

I.6. Buka

Ovaj pokazatelj uzima u obzir razinu buke koja je zabilježena duž granice kamenoloma. Mjere se neimpulsni šumovi. Stavka I.6. izračunava se tako da se buka izmjeri korištenjem metode ispitivanja zabilježene u ISO 1996-1.

Opis vrijednosti ponderiranja

W1. Zaštita tla/Određivanje bonitetnih kategorija zemljišta

Sukladno naputcima Europskog ureda za tlo, zemljište se na temelju svog potencijala i strogosti ograničenja za rast usjeva dijeli u osam bonitetnih razreda. Okvirni opis razreda je kako slijedi:

— zemljišta I. razreda imaju mala ograničenja koja sužavaju njihovu uporabu,

— zemljišta II. razreda imaju umjerena ograničenja koja umanjuju izbor biljaka ili zahtijevaju umjerene postupke zaštite,

— zemljišta III. razreda imaju stroga ograničenja koja umanjuju izbor biljaka ili zahtijevaju posebne postupke zaštite, ili oboje,

([1]) SL L 163, 29.6.1999., str. 41.

— zemljišta IV. razreda imaju vrlo stroga ograničenja koja umanjuju izbor biljaka ili zahtijevaju vrlo pažljivo upravljanje, ili oboje,

— zemljišta V. razreda imaju mali ili nikakav rizik od erozije, ali imaju druga neotklonjiva ograničenja koja sužuju njihovu uporabu uglavnom na pašnjake, područja za ispašu, šumska

— zemljišta ili hranu i skrovište za divlje životinje,

— zemljišta VI. razreda imaju stroga ograničenja zbog kojih su općenito neprimjerena za obrađivanje i koja sužuju njihovu uporabu uglavnom na pašnjake, područja za ispašu, šumska zemljišta ili hranu i skrovište za divlje životinje,

— zemljišta VII. razreda imaju vrlo stroga ograničenja zbog kojih su neprimjerena za obrađivanje i koja sužuju njihovu uporabu uglavnom na ispašu, šumska zemljišta ili divlje životinje,

— zemljišta VIII. razreda i ostala područja imaju ograničenja koja isključuju njihovu uporabu za komercijalnu proizvodnju biljaka i ograničavaju njihovu uporabu na rekreaciju, divlje životinje, ili dobavu vode ili za estetske namjene.

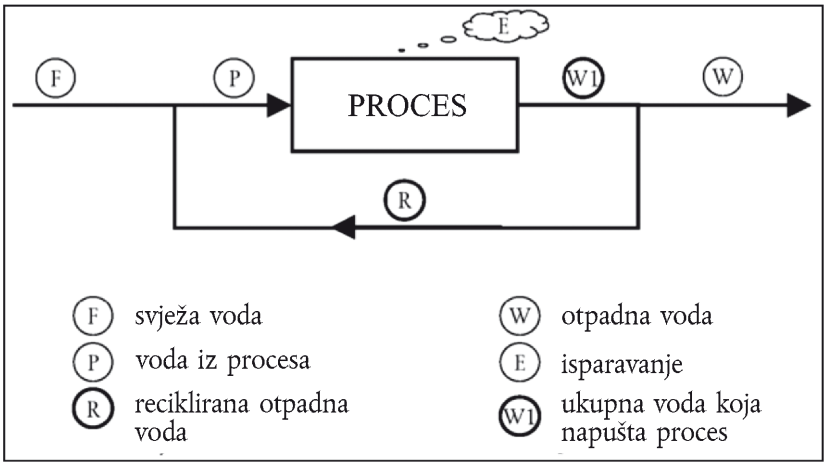
A2. **Odabir sirovina**

„Recikliranje u sustavu zatvorene petlje" znači recikliranje otpadnog proizvoda u isti proizvod. Kod „sekundarnih materijala" koji nastaju u procesu proizvodnje (kao što su otpad ili ostaci), „recikliranje u sustavu zatvorene petlje" znači da se materijali ponovo koriste u istom procesu.

A3. **Omjer recikliranja vode**

Izračun omjera recikliranja vode u skladu je sa sljedećom formulom koja se temelji na tokovima koji su istaknuti na slici A1.

$$\text{Omjer recikliranja} = \frac{\text{Reciklirana otpadna voda}}{\text{Ukupna voda koja napušta proces}} \cdot 100 = \frac{R}{W1} \cdot 100$$

Slika A1: shema toka vode koji se koristi za izračun omjera recikliranja vode ([1])

Otpadna voda podrazumijeva samo vodu koja se koristi u procesnim postrojenjima dok kišnica i podzemna voda nisu uključene.

A4. **Izračun energetske potrošnje (PER, ERF)**

Prilikom izračuna energetske potrošnje procesa (PER) ili energetske potrošnje za pečenje (ERF) uzimaju se u obzir pravi nositelji energije za cjelokupno postrojenje ili samo za fazu pečenja. Za pretvorbu energetskih jedinica u MJ (Tablica A1) koriste se bruto kalorične vrijednosti (visoka vrijednost topline) goriva. U slučaju korištenja drugih goriva navodi se kalorična vrijednost upotrijebljena za izračun. Struja znači neto uvezenu struju koja potječe iz mreže i unutarnju proizvodnju struje koja je izmjerena kao električna snaga.

([1]) „W" znači otpadna voda ispuštena u okoliš.

Ocjena PER-a za proizvodnju kamenih aglomerata uzima u obzir sve energetske tokove koji ulaze u proizvodno postrojenje kao gorivo i električna energija.

Ocjena PER-a za proizvodnju terazzo pločica uzima u obzir sve energetske tokove koji ulaze u proizvodno postrojenje kao gorivo i električna energija.

Ocjena ERF-a za proizvodnju keramičkih pločica uzima u obzir sve energetske tokove koji ulaze u sve peći kao gorivo za fazu pečenja.

Ocjena ERF-a za proizvodnju glinenih pločica uzima u obzir sve energetske tokove koji ulaze u sve peći kao gorivo za fazu pečenja.

Ocjena PER-a za proizvodnju cementa uzima u obzir sve energetske tokove koji ulaze u proizvodni sustav kao gorivo i električna energija.

Tablica A1

Tablica za izračun PER-a ili ERF-a (vidjeti **tekst za pojašnjenje)**

Razdoblje proizvodnje	Dani	Od	Do	
Proizvodnja (kg)				
Gorivo	Količina	Jedinice	Faktor pretvorbe	Energija (MJ)
Prirodni plin		kg	54,1	
Prirodni plin		Nm^3	38,8	
Butan		kg	49,3	
Kerozin		kg	46,5	
Benzin		kg	52,7	
Dizelsko gorivo		kg	44,6	
Plinsko ulje		kg	45,2	
Teško loživo ulje		kg	42,7	
Suhi parni ugljen		kg	30,6	
Antracit		kg	29,7	
Drveni ugljen		kg	33,7	
Industrijski koks		kg	27,9	
Električna energija (iz mreže)		kWh	3,6	
			Ukupna energija	
Specifična potrošnja energije (MJ/kg proizvoda)				

A5. **Izračun potrošnje vode**

Specifična potrošnja svježe vode izračunava se kako slijedi:

$$CW_{p\text{-}a} = (Wp + W_a)/P_t$$

$Cw_{p\text{-}a}$ = specifična potrošnja svježe vode. Rezultati su izraženi u m^3/t, što je jednako l/kg,

P_t = ukupno uskladištena voda u tonama,

W_p = voda iz izvora namijenjena isključivo za uporabu u industriji (bez vode iz izvora za uporabu u domaćinstvima, za navodnjavanje ili svaku uporabu koja nije u industrijske svrhe), u m^3,

W_a = voda iz akvedukta namijenjena isključivo za uporabu u industriji (bez vode iz akvedukta za uporabu u domaćinstvima, za navodnjavanje ili svaku uporabu koja nije u industrijske svrhe), u m^3.

Granične vrijednosti sustava protežu se od sirovina do procesa pečenja.

A6. **Emisije u zrak (samo za obrađene proizvode)**

Faktori emisije onečišćivača zraka izračunavaju se kako slijedi:

— za svaki parametar iz tablica izračunava se koncentracija u ispušnom plinu ispuštenom u okoliš,

— mjerenja koja se koriste za izračun izvode se u skladu s metodama ispitivanja koje su navedene u tablicama,

— uzorkovanje je reprezentativno za dotičnu proizvodnju.